

Feedback statement DNB Good Practices SIRA

Resultaten consultatie geconsulteerde concept DNB Good Practices SIRA

DNB spreekt graag haar dank uit aan de partijen die een reactie op de geconsulteerde concept SIRA Good Practices hebben gegeven. In dit feedbackstatement geeft DNB per ontvangen consultatiereactie op het geconsulteerde concept aan hoe DNB om gaat met de reactie, en of de reactie heeft geleid tot aanpassing van de Good Practices SIRA.

DNB heeft bij het verwerken van de ontvangen consultatiereacties in dit feedback statement de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De reacties zijn alfabetisch op onderwerp gesorteerd. Met 'Onderwerp' geeft DNB in een of enkele steekwoorden aan op welk onderwerp de ontvangen consultatiereactie ziet.
- Onder de kolom 'Samenvatting reactie' geeft DNB een samenvatting van de ontvangen consultatiereactie(s). Ten aanzien van sommige onderwerpen heeft DNB meerdere consultatiereacties ontvangen en soms samengevat onder 1 reactie.
- Onder de kolom 'Reactie DNB' geeft DNB aan hoe zij de consultatiereactie heeft verwerkt. In de toelichting hieronder gaat DNB nader in op de verwerking van de ontvangen consultatiereacties.
- Onder de kolom 'Wijziging' geeft DNB met 'Ja' of 'Nee' aan of de consultatiereactie heeft geleid tot een wijziging van de SIRA Good Practices.

Inhoudelijk heeft DNB beoordeeld of de consultatiereacties voldeden aan enkele voorwaarden om verwerkt te kunnen worden in de Good Practices SIRA. Er is beoordeeld i) of de consultatiereactie zag op een onderwerp dat binnen de bevoegdheid van DNB valt, ii) of de consultatiereactie niet strijdig is met relevante regelgeving, en iii) of de consultatiereactie voldoende de ruimte voor ogen houdt die instellingen hebben om invulling te geven aan de SIRA-norm. Verder is er met het verwerken van de consultatiereacties oog gehouden voor situaties waarin de praktijk nog in ontwikkeling is. In die gevallen is het mogelijk dat invulling voorbarig zou zijn of geen recht zou doen aan de verschillen tussen instellingen. Ook heeft DNB aandacht gehad voor de handzaamheid en toepasbaarheid van het document, wat beperkingen geeft aan het aantal (sector- en/of instellings specifieke) voorbeelden dat opgenomen kan worden. Tot slot is DNB zich bewust van ontwikkelingen in wet- en regelgeving waardoor voor sommige zaken een uitwerking in onderhavige Good Practices nu niet opportuun is.

De reacties in dit feedbackstatement zijn niet aan te merken als beleidsuitingen door DNB. Voor beleidsuitingen door DNB verwijzen wij naar de publicaties op Open Boek Toezicht.

Verwijzingen naar respondenten

De namen van respondenten zijn in dit document afgekort. Onderstaand overzicht bevat de gegevens van de respondent (met eventueel naam en/of functie van degene die namens een organisatie heeft gereageerd) en de daarbij behorende afkorting. Waar geen naam staat vermeld in dit document heeft de respondent geen toestemming gegeven voor het publiceren van de gegevens.

Afkorting	Respondent
AethiQs	AethiQs
Deloitte	Deloitte
Dhr. Tiemstra	mr. drs. Tjalling Tiemstra RA
CAB	CAB Europe B.V.
VVV	Verbond van Verzekeraars
Achmea	Achmea
NCI	Nederlands Compliance Instituut
NVVTK	Nederlandse Vereniging van Trustkantoren
HQ	Holland Quaestor
NVB	Nederlandse Vereniging van Banken
VCO	Vereniging voor Compliance Professionals
PF	Pensioenfederatie
VBIN	Verenigde Betaal Instellingen Nederland

#	Samenvatting consultatiereactie	Reactie DNB	Wijziging
Algemeen			
1	Indiener (PF) ondersteunt dat de SIRA flexibel kan worden vastgelegd, passend bij de werkwijze van de instelling, om maatwerk en adoptie te bevorderen.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
2	Indiener merkt op dat de aanpak m.b.t. de SIRA de nodige capaciteit van instellingen vraagt.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
3	Indiener (AethiQs) steunt de ruimte voor innovatieve en op maat gemaakte invullingen.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
4	Indiener is van mening dat deze herziening een waardevolle impuls biedt voor een meer effectieve en betekenisvolle toepassing van de SIRA binnen de sector, maar ook van het vak compliance.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
5	Indiener merkt op dat de pragmatische toon van de nieuwe good practices goede guidance biedt voor instellingen en hun adviseurs en ook duidelijkheid in de discussie tussen instellingen en hun toezichthouders. Indiener beantwoordt de consultatievraag bevestigend.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
6	Indiener merkt op dat er meer ruimte wordt geboden voor een eigen invulling en dat daarmee het richtinggevende gehalte minder concreet is wat voor (met name) kleine en middelgrote instellingen niet altijd wenselijk is. Verdere balans zou gevonden kunnen worden via de good practices.	DNB ziet het punt. De SIRA GP benadrukt daarom het belang van een toegesneden aanpak om tot een goede SIRA te kunnen komen. Daarbij onderstreept de SIRA GP het belang van het betrekken van juiste kennis en expertise. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
7	Indiener (NVVTK) verzoekt om herziening van de beleidsuiting, zodat deze beter aansluit bij de actuele risicobeoordeling van de gereguleerde trustsector en geen belemmering vormt voor het Nederlandse vestigingsklimaat.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
8	Indiener (NVVTK) verzoekt om herziening van de beleidsuiting, zodat deze bijdraagt aan een verbeterde integriteit van het Nederlands financieel systeem en geen belemmering vormt.	Good practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor onder toezicht staande instellingen. Het zijn voorbeelden van mogelijke toepassingen die naar het oordeel van DNB goede	Nee

		invulling geven aan de verplichtingen uit wet- en regelgeving. Good practices zijn indicatief van aard en instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen, zo lang men voldoet aan de wet- en regelgeving. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	
Betrokkenheid Raad van Commissarissen			
9	Indiener (dhr. Tiemstra) verzoekt om aanvullende aandacht voor de rol van Raad van Commissarissen.	DNB volgt de reactie van de indiener en heeft de Good Practice over de betrokkenheid Raad van Bestuur aangevuld met de rol voor de Raad van Commissarissen.	Ja
10	Indiener (VBIN) verzoekt om aanvullende aandacht voor de rol van Raad van Commissarissen.	DNB heeft de Good Practice over de betrokkenheid Raad van Bestuur aangevuld met de rol voor de Raad van Commissarissen.	Ja
Betrokkenheid tweede lijn			
11	Indiener (VVV) verzoekt om een juiste toepassing van het 3-lines of defence model en verzoekt om verduidelijking van de rollen en verantwoordelijkheden.	De SIRA Good Practices sluiten aan bij de <i>AML Regulation</i> (art. 10) en de <i>EBA Guidelines on policies and procedures in relation to compliance management and the role and responsibilities of the AML/CFT Compliance Officer under Article 8 and Chapter VI of Directive (EU) 2015/849</i> . Hoewel deze met name gericht zijn op het AML/CFT-domein geven ze een duidelijke beschrijving van de rol van de compliance officer, het bestuur en de raad van commissarissen. Deze regelingen sluiten niet altijd eenduidig aan op de formulering in het Bpr Wft en traditionele interpretaties van het 3LoD model. DNB gaat hier pragmatisch mee om in haar toezicht. Zij gaat ervan uit dat het beleggen van de verantwoordelijkheid m.b.t. risicoanalyse en het definiëren van beheersmaatregelen bij de compliance officer conform de AMLR en/of de EBA Guidelines niet afdoet aan de naleving van artikel 21 van het Besluit prudentiële regels Wft.	Nee

12	Indiener (VVV) verzoekt om meer aandacht voor de ontwikkeling van betrokkenheid, awareness en verantwoordelijkheid bij de SIRA.	In de inleiding wordt reeds aangegeven dat een hoog niveau van bewustzijn in de organisatie m.b.t. de SIRA essentieel is.	Nee
13	Indiener (Achmea) verzoekt m.b.t. de rol van de tweedelijns compliance officer om in de eerste GP de terminologie te wijzigen.	De GP benoemt nu 'de daartoe aangewezen functionaris', zie ook onder 15.	Ja
14	De indiener (NVB) verzoekt om een verduidelijking omtrent verantwoordelijkheden t.a.v. de SIRA waaruit blijkt dat zowel de eerste als de tweede lijn betrokken zijn.	Zie de reactie van DNB bij punt 11.	Nee
15	De indiener (NVB) verzoekt om de 'compliance officer' te vervangen door 'dedicated medewerker' in de GP op pagina 10 .	DNB neemt de suggestie over.	Ja
16	Indiener (NCI) verzoekt om duidelijkheid over de verantwoordelijkheden van de compliance officer zoals benoemd op pagina 10.	Zie de reactie van DNB bij punt 11.	Nee
17	Indiener (VBIN) verzoekt om aanvullende aandacht voor de rol van de tweedelijnsfunctie in het risicomanagement wat de SIRA vergt.	Suggestie overgenomen in de Good Practice over de rol van compliance en audit	Ja
18	Indiener (VCO) verzoekt om betrokkenheid en eigenaarschap van de eerste lijn.	Zie de reactie van DNB bij punt 11.	Nee
19	Indiener (NVVTK) verzoekt te benadrukken dat de SIRA een integraal belang heeft voor de gehele organisatie.	In de inleiding wordt reeds aangegeven dat de SIRA een integraal belang heeft voor de gehele organisatie.	Nee
20	Indiener (NVVTK) verzoekt om duidelijkheid over de verantwoordelijkheden van de compliance officer en verduidelijking van artikel 17 Besluit toezicht Trustkantoren.	De SIRA Good Practices sluiten aan bij de <i>AML Regulation</i> (art. 10) en de <i>EBA Guidelines on policies and procedures in relation to compliance management and the role and responsibilities of the AML/CFT Compliance Officer under Article 8 and Chapter VI of Directive (EU) 2015/849</i> . Hoewel deze met name gericht zijn op het AML/CFT-domein geven ze een duidelijke rol aan de tweedelijns compliance officer, aan het bestuur en aan de raad van commissarissen. Dit gedachtegoed laat zich verenigen met art. 17 Besluit toezicht trustkantoren.	Nee
21	Indiener (HQ) verzoekt om nadere toelichting over de Rol van Compliance en Audit zoals vermeld op pagina 31.	DNB neemt de suggestie niet over om dit in de SIRA Good Practice aan te vullen.	Nee
Bronnen			

22	Indiener (Achmea) verzoekt om voorbeelden voor het actualiseren van risicobeelden bij GP's.	In de GP's worden al meerdere voorbeelden genoemd van bronnen die gebruikt kunnen worden in de identificatie en analyse van integriteitsrisico's.	Nee
23	De indiener (NVB) vraagt of de lijst met bronnen voor integriteitsrisico's uit de GP leidend is.	Met deze good practice geeft DNB voorbeelden van mogelijk relevante bronnen. De genoemde bronnen en voorbeelden zijn niet limitatief en dienen ter inspiratie.	Nee
24	Indiener (NVVTK) verzoekt om in randnummer 1.6 het woord 'gezaghebbend' te vervangen door een neutraler begrip.	Het woord 'gezaghebbend' is verwijderd.	Ja
25	Indiener (NVVTK) verzoekt om herziening van de sectie waarin DNB een nieuwe hoogrisicosector aanduidt, vanwege het ontbreken van een expliciete link naar de NRA, onduidelijke criteria en mogelijke profilering op basis van etniciteit en nationaliteit.	Dit punt is aangescherpt.	Ja
Continue uitvoering			
26	De indiener (VVV) verzoekt om nadere duiding omtrent de periodiciteit van het uitvoeren van de integriteitsrisicoanalyse aangezien 'continue basis' geen duidelijke frequentie aanduidt.	De SIRA Good Practices benadrukt de reden en het doel van het op continue basis doorlichten. Het betreft een open norm, en het is moeilijk een bepaalde frequentie aan te geven - het verschilt van geval tot geval wat passend is.	Nee
27	De indiener (PF) verzoekt om nadere duiding omtrent de periodiciteit van het uitvoeren van de integriteitsrisicoanalyse aangezien 'continue basis' geen duidelijke frequentie aanduidt.	Zie de reactie van DNB bij punt 26.	Nee
28	De indiener (Achmea) verzoekt om nadere duiding omtrent de periodiciteit van het uitvoeren van de integriteitsrisicoanalyse aangezien 'continue basis' geen duidelijke frequentie aanduidt.	Zie de reactie van DNB bij punt 26.	Nee
29	De indiener (NVB) verzoekt om nadere duiding omtrent de periodiciteit van het uitvoeren van de integriteitsrisicoanalyse aangezien 'continue basis' geen duidelijke frequentie aanduidt.	Zie de reactie van DNB bij punt 26.	Nee
Definitie Integriteitsrisico			

30	Indiener (Achmea) verzoekt om GP's met betrekking tot overige integriteitsrisico's zoals klokkenluiders en uitkomsten van medewerkerstevredenheidsonderzoeken.	In de Good Practice over de voorbereiding voor de SIRA is de cultuurmeting toegevoegd als input bij de voorbereiding van de SIRA, naast o.a. meldingen en klachten.	Ja
31	Indiener (CAB) vraagt wanneer welke definitie van 'integriteitsrisico' van toepassing is, gezien het gebruik van meerdere definities. Ook vraagt de indiener of de definitie impliceert dat alle risico's opgenomen dienen te worden in de SIRA, zoals financiële en ESG risico's.	De instelling gebruikt de definitie die volgt uit de wet die op haar van toepassing is (zoals de Wft, de Wtt 2018 of de Wwft). Daarnaast wordt in paragraaf 1.3 reeds toegelicht dat de SIRA toeziet op integriteitsrisico's in brede zin. Bij het maken van deze keuze dient het uitgangspunt te zijn dat de SIRA een overzichtelijke, werkzame en dynamische exercitie is.	Nee
32	Indiener (Deloitte) verzoekt om een aanvulling op de definitie van integriteit in de DNB SIRA Good Practices op pagina 5 om duidelijk te maken dat integriteit ook het aspect van sociale impact omvat.	De definities omvatten mede het risico van betrokkenheid van de instelling of haar medewerkers bij strafbare feiten en/of handelingen die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in de instelling of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
33	Indiener (HQ) refereert aan integriteitbeleid als nieuw vereiste.	De wetgeving, waaronder de Wtt 2018, bepaalt dat een instelling een beleid voert dat een integere uitoefening van het bedrijf waarborgt. De tekst van de Good Practices sluit hierop aan.	Nee
Definitie overige begrippen			
34	Indiener (PF) verzoekt om nadere duiding van begrippen zoals integriteit en het SIRA-proces.	De SIRA GP geeft handvatten voor een mogelijke aanpak, waarbij verschillende stappen op hoofdlijnen worden gepresenteerd met voorbeelden ter illustratie. Het doel is niet om één uitgewerkte methode te presenteren die nauwgezet kan of moet worden gevolgd. De GP dient als handreiking, niet om in te kaderen en/of uniformiteit te bewerkstelligen.	Nee

35	Indiener (PF) verzoekt om nadere duiding van begrippen zoals risicofactoren, integriteitsrisico's en risicomethodologie.	Zie de reactie van DNB bij punt 34.	Nee
36	Indiener (CAB) verzoekt om een aanpassing van de omschrijving en toelichting van de zinsnede: 'De Wft schrijft voor dat het ten aanzien van integriteit met name gaat om het tegengaan van: (o.a.) belangenverstrengeling' en stelt voor dit te wijzigen naar 'beheersen van belangenverstrengeling'.	De paragraaf waaraan de indiener refereert volgt woordelijk uit artikel 3:10 Wft en zal derhalve niet aangepast worden.	Nee
37	Indiener (NVB) verzoekt om nadere duiding van begrippen zoals integriteitsrisico en scenario.	Zie de reactie van DNB bij punt 34.	Nee
38	De indiener (NVB) verzoekt nadere duiding op de term risicofactoren.	Zie de reactie van DNB bij punt 34.	Nee
39	De indiener (NVB) verzoekt om nadere duiding van begrippen zoals Risk-appetite, governance, rollen en verantwoordelijkheden, expertises in het SIRA-proces, combineringsrisico's, databeheer- en gebruik, kruisverbanden tussen de verschillende SIRA-integriteitsrisico's en tussen moeder- en dochtermaatschappijen.	Zie de reactie van DNB bij punt 34.	Nee
40	De indiener (NVB) verzoekt om 'accurate picture' te wijzigen in 'good understanding' om zo aan te sluiten bij de omschrijving uit de wet-en regelgeving.	Dit is aangepast conform de suggestie.	Ja
41	De indiener (NVB) verzoekt om in de Engelstalige versie de term 'sanction avoidance' te wijzigen naar 'sanction evasion'.	Dit is aangepast conform de suggestie.	Ja
42	De indiener (NVB) verzoekt om in de GP's waar gesproken wordt over 'buurlanden' in het kader van sanctieontwijking te spreken over 'landen die worden gebruikt voor sanctieontwijking'.	DNB volgt de reactie van de indiener (NVB) en heeft de zinsnede aangepast in de GP op pagina 12. De overige GP's zijn niet gewijzigd aangezien buurlanden voorbeelden zijn van landen waar sanctieontwijking plaatsvindt.	Ja
43	De indiener (NVB) verzoekt om het risico op corruptie (en mogelijk PEP) te benoemen in de GP t.a.v. belangenverstrengeling.	Suggestie wordt niet overgenomen. Corruptie zit besloten in de beschrijving van belangenverstrengeling in de GP.	Nee
44	De indiener (VCO) verzoekt om een nadere duiding van het begrip 'discriminatie'.	Suggestie wordt niet overgenomen. De tekst indiceert dit al.	Nee
45	Indiener (NVVTK) verzoekt om nadere duiding van begrippen zoals "hoogrisicolanden, -sectoren, -producten of -kanalen",	Suggestie wordt niet overgenomen. De SIRA Good Practices gaan ervanuit dat een instelling in haar situatie nagaat wat	Nee

	"belastingvoordeel", "offshore jurisdictie", "circulaire elementen". "feeder" en "belastingadviseur".	een passende aanpak is en welke risicofactoren daarin een rol spelen.	
46	Indiener (NVVTK) verzoekt om verduidelijking over de aanwezigheid van leningsovereenkomst met gebruikelijke kenmerken.	De tekst is aangepast om duidelijk te maken dat het in het voorbeeld gaat om de aanwezigheid van leningsovereenkomsten met ongebruikelijke kenmerken.	Ja
47	Indiener (HQ) verzoekt om verduidelijking omtrent begrippen als 'expertise', 'externe deskundige' en 'commitment in de organisatie'.	Dit zijn begrippen van algemene bekendheid. Dit leidt niet tot aanpassingen.	Nee
48	Indiener (HQ) stelt dat het begrip 'Feeder' niet gepast is.	'Feeder' is vervangen door 'intermediair'	Ja
Diversen			
49	De indiener (VVV) verzoekt om duidelijkheid hoe zij bronnen kunnen meenemen in de SIRA	De SIRA Good Practices benoemt niet expliciet de vastlegging bij bepaalde stappen. Vastlegging is een good practice in zichzelf. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
50	Indiener (VVV) verzoekt om aanscherping van het voorbeeld bij 'witwasindicatoren' voor levensverzekeraars.	De good practice is op dit punt aangescherpt	Ja
51	Indiener (VVV) verzoekt om verduidelijking of een alternatieve term voor een specifiek detailed risk assessment binnen de SIRA.	De betreffende zin is aangepast naar 'Tijdens het uitvoeren van de SIRA ziet de instelling dat het corruptierisico dermate hoog is dat dit met de bestaande maatregelen onvoldoende beheersbaar is.'	Ja
52	Indiener (PF) verzoekt om aandacht voor een proportionele invulling van de SIRA in de GP.	De SIRA is proportioneel in zichzelf. Hoe complexer de instelling en/of de risico's, hoe uitgebreider elke stap zal zijn. Anderzijds, bij beperktere risico's zullen de stappen minder uitgebreid zijn. De opmerking leidt niet tot aanpassingen.	Nee
53	Indiener (PF) verzoekt om voorbeelden van belangenverstrengeling.	Het gaat niet zozeer om het bepalen van of er sprake is van belangenverstrengeling, maar primair om het tegengaan ervan. Daar worden handvatten voor gegeven. De opmerking leidt niet tot aanpassingen.	Nee
54	Indiener (Achmea) acht de zinsnede 'Het bestuur (...) kan de SIRA gebruiken' te vrijblijvend en verzoekt om herformulering.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
55	Indiener (Achmea) geeft in overweging om de rollen van Compliance en Audit te duiden.	De titel van de good practice is aangepast naar 'Toetsing opzet en werking'	Ja

56	Indiener (dhr. Tiemstra) verzoekt DNB om aan te geven dat instellingen er in beginsel vanuit kunnen gaan dat zij aan hun Wwft-verplichtingen voldoen als zij de SIRA uitvoeren die door DNB is goedgekeurd.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. Een SIRA hoeft niet door DNB goedgekeurd te worden. Dat zou gegeven de frequente herzieningen ook nodeloos belastend zijn. DNB deelt het inzicht dat een goede SIRA het fundament vormt van een goede uitvoering van de Wwft-verplichtingen. Het opstellen van een SIRA is echter een zelfstandige verplichting naast de andere verplichtingen in de Wwft. Het is derhalve niet zo dat door het opstellen en uitvoeren van de SIRA per definitie wordt voldaan aan de andere Wwft-verplichtingen.	Nee
57	De indiener (NVB) verzoekt om een Good Practice omtrent fraude vanwege de toenemende digitalisering.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. De Good Practices zijn gericht op verschillende financiële instellingen waar zich verschillende soorten risico's voordoen. Hierdoor is gekozen voor een gewogen verdeling in good practices waarbij op dit moment niet alle integriteitsrisico's aan bod kunnen komen.	Nee
58	De indiener (NVB) verzoekt om in paragraaf 1.2 toe te voegen dat een financiële instelling zelf bepaalt welke risico's relevant zijn voor de instelling.	DNB deelt de opvatting die ten grondslag ligt aan de opmerking. In hoofdstuk 3 'Risico Identificatie' is reeds opgenomen: 'De SIRA is een instellingspecifieke analyse van de integriteitsrisico's die voor de instelling relevant zijn'. Derhalve wordt geen aanpassing gemaakt.	Nee
59	De indiener (NVB) merkt op dat in de figuur in hoofdstuk 2 'Integriteitsrisicomanagement' onvoldoende wordt geïllustreerd dat de informatiepositie van instellingen continu wordt geactualiseerd.	De figuur op pagina toont de cyclus die de basis processtappen vormen om een effectieve integriteitsrisicoanalyse uit te voeren en geen illustratie van de informatiepositie van de instelling. De opmerking leidt niet tot een aanpassing.	Nee
60	De indiener (NVB) verzoekt om in de GP omtrent identificatie belangenverstrengeling op pagina 14 de DNB Good practices Bestrijden Corruptie te incorporeren.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. Elders in het document wordt wel gerefereerd aan de DNB Good practices Bestrijden Corruptie. Het voorbeeld van de genoemde GP richt zich op een bepaald facet, waarbij de toegevoegde waarde van referentie aan de DNB Good practices Bestrijden Corruptie niet duidelijk is.	Nee

61	De indiener (NVB) vraagt zich af of de GP 'niet aannemen kandidaat' onderdeel dient te zijn van de SIRA.	De persoonlijke integriteit van medewerkers is een facet van de integere bedrijfsvoering. De risicoanalyse kan daarom dit element wel degelijk omvatten.	Nee
62	De indiener (VCO) vraagt zich af of wat de nieuwe GP betekent voor toekomstige handhaving in het lopend toezicht.	DNB handhaaft op de wettelijke norm. De good practices dienen als hulpmiddel en moeten niet als voorschrift worden gezien – ze illustreren hoe de norm ingevuld kan worden. Daarbij benadrukt de SIRA Good Practices dat een SIRA instellingspecifiek is. Instellingen zullen zichtbaar rekenschap moeten geven van hun organisatie en situatie (organisatierisicoprofiel), en wat dat betekent qua integriteitsrisico's. De vraag leidt niet tot een aanpassing.	Nee
63	De indiener (VCO) vraagt zich af of DNB herkent dat instellingen vaker externe hulp inschakelen voor het uitvoeren van de SIRA.	DNB ziet dat instellingen externe hulp inschakelen. Dit kan zeker bijdragen aan een goede SIRA. Kennis en expertise van de organisatie en van integriteitsrisico's zijn van belang en dit komt ook aan de orde in het document. De opmerking leidt niet tot een aanpassing.	Nee
64	De indiener (VCO) vraagt om een toelichting op de ontwikkeling in de sectoren t.a.v. het uitvoeren van de SIRA.	Dit komt al genoegzaam tot uiting in genoemde paragraaf. De opmerking leidt niet tot een aanpassing.	Nee
65	De indiener (VCO) vraagt zich af of overwogen is om ontwikkelingen uit interne en externe omgevingen op te nemen in de GP's gerelateerd aan het organisatierisicoprofiel.	Good practice Geopolitieke ontwikkelingen is toegevoegd.	Ja
66	Indiener (VCO) verzoekt om in te gaan op het komen tot één overkoepelend SIRA-document, ook voor die gevallen waarin er sprake is van meerdere deelanalyses (bijvoorbeeld per bedrijfsonderdeel).	De opmerking leidt niet tot een wijziging. DNB wil de nadruk leggen op de kwaliteit, inclusief de actualiteit, van de SIRA, en het gebruik van de SIRA als sturingsinstrument. Het kan daarbij voor een instelling dienstiger zijn om tot één geïntegreerd document te komen, terwijl dit in een andere situatie mogelijk minder doeltreffend kan zijn.	Nee
67	Indiener (VCO) verzoekt om praktische suggesties voor de verankering van de SIRA in de dagelijkse bedrijfsvoering.	De good practice die ingaat op de rol van het bestuur en de raad van commissarissen is aangepast.	Ja

68	Indiener (VCO) verzoekt om duidelijke verwachtingen te formuleren voor de validatie van de uitkomsten van de SIRA.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. DNB is in de good practices terughoudend met het geven van verwachtingen, deze kunnen in de praktijk als richtlijn worden opgevat.	Nee
69	Indiener (VCO) verzoekt om aandacht voor gedrag en een solide, risicobewuste cultuur in de SIRA.	De suggestie is meegenomen in de aanpassing van een aantal good practices om het belang van een integriteitbewuste bedrijfscultuur te onderstrepen.	Ja
70	Indiener (NVVTK) verzoekt om het verwijderen van de opmerking in randnummer 1.4.1., betreffende de constatering van DNB uit 2015 dat veel instellingen niet over een SIRA beschikten; van de SIRA's die DNB wel onderzocht voldeed meer dan 80% niet.	Het genoemde percentage ziet inderdaad op de periode 2014/2015 en op de gehele populatie, dus niet alleen op trustkantoren. De tekst indiceert dit laatste ook niet. De opmerking leidt niet tot een aanpassing.	Nee
71	Indiener (NVVTK) verzoekt diverse stellingen in de SIRA te wijzigen.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. Het gedeelde inzicht is met name van belang voor de uitvoering in de (toezicht)praktijk.	Nee
72	Indiener (NVVTK) verzoekt om herziening van hoofdstuk 3 Risico-identificatie en stelt dat bepaalde typen vennootschappen bij voorbaat gecriminaliseerd worden.	In de SIRA Good Practices worden bepaalde typen van vennootschappen en aspecten van vennootschapsstructuren niet bij voorbaat gecriminaliseerd. Het document geeft wel handvatten voor het identificeren van risico's, en de rechtsvorm kan daarbij onder omstandigheden een voorbeeld van een indicator zijn.	Nee
73	Indiener (NVVTK) verzoekt om herschrijving van het woord 'homogene' cliëntgroepen.	Het woord 'homogene' is verwijderd.	Ja
74	Indiener (NVVTK) verzoekt om in de risicobeheersing op pagina 25 de voorkeur voor het werken met bandbreedtes te vermelden in plaats van drempelwaarden voor alle transacties.	De good practice is op dit punt aangescherpt	Ja
75	Indiener (NVVTK) verzoekt om een duidelijke uitwerking van 'slapende bedrijven' zoals vermeld op pagina 25.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
76	Indiener (NVVTK) verzoekt om herziening van risicomonitoring in paragraaf 6 'ratio'.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
77	Indiener (HQ) verzoekt om toevoeging van een begrip.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
78	Indiener (HQ) verzoekt om GP's over risicoindicaties door incidenten uit het verleden zoals vermeld op pagina 11.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee

79	Indiener (HQ) verzoekt om verduidelijking over de rol van het bestuur.	In de good practice over de rol van het bestuur wordt hier nu op ingegaan.	Ja
80	Indiener (HQ) verzoekt om herziening van de GP op pagina 21 over adressen waar zeer veel cliënten ingeschreven zijn.	De suggestie is meegenomen in de aanpassing van de betreffende good practice.	Ja
81	Indiener (HQ) verzoekt om een aanvullende opmerking over de Wtt 2018.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
82	Indiener (HQ) verzoekt om een aparte GP voor trustkantoren met specifieke aandacht voor beheersmaatregelen.	De betreffende good practice is aangepast.	Ja
Juridisch kader			
83	De indiener (VVV) verzoekt om verduidelijking over de toepassing van het begrip integriteit in relatie tot de Pw en Wvb.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
84	Indiener (VVV) merkt op dat de Wwft geen terrorismefinanciering behandelt, zoals deze onder de Sanctiewet valt.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
85	De indiener (VVV) verzoekt om verduidelijking over de toepasbaarheid van de risicogerichte benadering.	De betreffende wetgeving gaat uit van een risicogebaseerde benadering. Het gaat hierbij niet om het wel of niet toepassen van maatregelen, maar om de intensiteit en de impact van de genomen maatregelen - gebaseerd op een analyse van de risico's.	Nee
86	Indiener (PF) vraagt of DNB minimale verwachtingen heeft t.o.v. de GP.	Good practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor onder toezicht staande instellingen. Het zijn voorbeelden van mogelijke toepassingen die naar het oordeel van DNB goede invulling geven aan de verplichtingen uit wet- en regelgeving. Good practices zijn indicatief van aard en instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen, zo lang men voldoet aan de wet- en regelgeving.	Nee
87	Indiener (NVB) verzoekt om nadere duiding tussen de SIRA en de Europese Corporate Sustainability Reporting Directive.	Uit o.a. Europese wetgeving kunnen relevante integriteitsrisico's naar voren komen. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee

88	De indiener (NVB) verzoekt om een uitbreiding van het juridisch kader met Europese wet -en regelgeving zodat deze zich niet enkel beperkt tot integriteitstoezicht.	Uit o.a. Europese wetgeving kunnen relevante integriteitsrisico's naar voren komen. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
89	Indiener (NVVTK) verzoekt om het begrip 'beleidsuiting' te herzien.	Zie de reactie van DNB bij punt 86.	Ja
90	Indiener (NVVTK) verzoekt om de verwijzing in randnummer 1.5.2. naar de FATF-uitingen te verwijderen.	Nederland is aangesloten bij de FATF. Het staat buiten discussie dat de aanbevelingen en rapporten van de FATF relevant zijn. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
Keuze beleidsuiting			
91	Indiener (VBIN) vraagt zich af waarom gekozen is voor een beleidsuiting in de vorm van een Good Practices in plaats van een Q&A	Zie de reactie van DNB bij punt 86.	Nee
92	Indiener (NVVTK) geeft aan dat een beleidsuiting in dit stadium met een achterstallige evaluatie ad artikel 9 van de WTT2018 en met de Wijzigingswet financiële markten 2026 op komst, erg voorbarig en op voorhand verwarrend.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. DNB is zich bewust van ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Dit betreft een dynamisch proces, en de SIRA GP vragen juist ook aandacht voor de dynamiek hiervan én van organisatorische en externe ontwikkelingen.	Nee
93	Indiener (NVVTK) vraagt zich af hoe de SIRA Good Practice van 2015 kan worden vervangen door een beleidsuiting.	Zie de reactie van DNB bij punt 86. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
Methodologie			
94	Indiener (VVV) verzoekt om verduidelijking bij GP's hoe iets dient te worden uitgevoerd.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
95	De indiener (VVV) verzoekt om duidelijkere terminologie en formuleringen in de SIRA	In de inleiding wordt aangegeven dat de SIRA een integraal belang heeft voor de gehele organisatie.	Ja
96	De indiener (VVV) verzoekt om een duidelijker onderscheid te maken tussen de SIRA als assessment en dynamisch proces.	Waar gesproken werd over 'sturingsdocument' is dit vervangen door 'sturingsinstrument'	Ja
97	De indiener (Achmea) verzoekt om een voorbeeld van een goed scenario.	DNB heeft een good practice toegevoegd waarin wordt ingegaan op criteria voor scenario's. Het voorbeeld op pagina 19 is in lijn met deze criteria vormgegeven.	Ja
98	De indiener (Achmea) verzoekt om herschrijving van een zin.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee

99	De indiener (NVB) merkt op dat er geen onderscheid wordt gemaakt in de SIRA rapportage en het SIRA proces en verzoekt om dit onderscheid explicieter te maken.	Waar gesproken werd over 'sturingsdocument' is dit vervangen door 'sturingsinstrument'	Ja
100	De indiener (NVB) verzoekt om op te geven dat het vastleggen van gemaakte overwegingen en stappen benodigd is.	De SIRA Good Practice benoemt niet expliciet de vastlegging bij bepaalde stappen. Vastlegging is een good practice in zichzelf. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
101	De indiener (NVB) vraagt om nadere verduidelijking t.a.v. de wijze waarop de risicoanalyse wordt uitgevoerd.	In het document is toegelicht dat de SIRA instellingspecifiek is. De wijze waarop risico's zich kunnen manifesteren en welke mogelijke gevolgen daaraan verbonden zijn, zijn afhankelijk van de instelling. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
102	De indiener (NVB) vraagt of met 'scenarioanalyse' de analyse a.d.h.v. SIRA scenario's bedoeld en of de data-analyse een invulling is van de scenarioanalyse.	De scenario's waaraan hier wordt gerefereerd betreffen de SIRA-scenario's. De data-analyse is niet per definitie een invulling van de scenarioanalyse, maar is een andere vorm van analyse waarmee risico's in kaart gebruikt kunnen worden.	Nee
103	De indiener (NVB) vraagt bevestiging of de lezing correct is dat een instelling de wijze van risicoanalyse zelfstandig kan bepalen.	Zoals in paragraaf 4 toegelicht is de wijze waarop de risicoanalyse wordt uitgevoerd instellingspecifiek. Meerdere methoden of een combinatie daarvan kunnen effectief zijn. In ieder geval zal na de risicoanalyse voor de instelling duidelijk moeten zijn welke risico's het meeste aandacht behoeven en met welke (soort) beheersmaatregelen zij haar risico's zou kunnen beheersen.	Nee
104	De indiener (NVB) verzoekt om verduidelijking omtrent de methodiek van risicoafweging.	Zie de reactie van DNB bij punt 103.	Nee
105	De indiener (NVB) verzoekt een nadere toelichting op het gebruik van de KRI's en het gebruik ervan in processtap 4 en/of 5.	Key Risk Indicators zijn indicatoren die vroegtijdig aangeven dat een potentieel risico op kan treden, zodat dit tijdig wordtesignaleerd. Dit is verduidelijkt op pagina 21. Deze KRI's kunnen gezien worden als element in de stap Risicoanalyse en/of als element in de stap Risicobeheersing. Derhalve is in hoofdstuk 4 een verwijzing gemaakt naar risicobeheersing en naar het moment van inzet van maatregelen.	Ja

106	De indiener (NVB) vraagt aandacht voor de stappen na het uitvoeren van een SIRA assessment.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
107	De indiener (NVB) verzoekt om een GP waarin de verhouding tussen de SIRA-cyclus en de dagelijkse bedrijfsvoering inzichtelijk wordt gemaakt	De good practice over de betrokkenheid Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen is aangepast n.a.v. andere opmerkingen. Deze opmerking leidt niet tot nadere wijzigingen.	Ja
108	Indiener (NCI) verzoekt om de mate van detaillering in de GP's te heroverwegen.	DNB deelt de opmerking. De risicogebaseerde aanpak wordt naar de mening van DNB al in ruime mate toegelicht in het document.	Nee
109	Indiener (VBIN) verzoekt om nadere uitleg over de genoemde KRI's en het nut hiervan.	In de Good Practice op pagina 21 omtrent het gebruik van Key Risk indicators is een nadere toelichting toegevoegd namelijk: <i>'Dit zijn indicatoren die vroegtijdig aangeven dat een potentieel risico zich mogelijk manifesteert zodat risico's tijdig worden gesignaleerd.'</i>	Ja
110	Indiener (VCO) verzoekt om concrete guidance en een gestructureerde GP voor het periodiek actualiseren en integreren van nieuwe risico's in de SIRA.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
111	Indiener (VCO) verzoekt gestandaardiseerde scenario's toe te voegen.	DNB heeft een good practice toegevoegd waarin wordt ingegaan op criteria voor scenario's.	Ja
112	Indiener (VCO) verzoekt om richtlijnen voor het gebruik van technologie en geavanceerde data-analysemethoden.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
113	Indiener (NVVTK) verzoekt om verduidelijking over de vastlegging in de SIRA.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
114	Indiener (HQ) verzoekt concrete scenario's toe te voegen.	Zie de reactie van DNB bij punt 111.	Ja
115	Indiener (HQ) verzoekt om een uitgewerkte methodologie voor de opbouw van de SIRA.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
116	Indiener (HQ) verzoekt om integratie van bouwstenen en scenario's in de SIRA.	Zie de reactie van DNB bij punt 111.	Ja
117	Indiener (HQ) verzoekt om een nadere GP waarin wordt uitgelegd hoe een scenario te bouwen op basis van risico-indicatoren.	Zie de reactie van DNB bij punt 111.	Ja

118	Indiener (HQ) verzoekt om een nadere methodologische uitwerking omtrent inschatting materialiteit en frequentie.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
119	Indiener (HQ) verzoekt om verduidelijking van de relevantie van de aangerekte risico-indicatoren en hun nut in de verdiepende analyse.	Het organisatierisicoprofiel kan inzicht geven in de risico's en risicofactoren. Daarvoor zijn onder meer aantallen relevant. Op basis hiervan kan bepaald worden waar nadere analyse opportuun is, waar scenario's voor ingezet kunnen worden. DNB heeft een good practice toegevoegd waarin wordt ingegaan op de criteria voor scenario's.	Ja
Opmaak			
120	De indiener (VVV) verzoekt om werkwoorden zoals gebruikt in de GP's concreter te formuleren.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
121	Indiener (Achmea) verzoekt om consistente nummering van (sub)paragrafen in alle hoofdstukken.	In de overige hoofdstukken is de nummering toegevoegd.	Ja
Risicomanagement raamwerk			
122	De indiener (VVV) verzoekt om meer duiding van de procesmatige aanpak van een SIRA wanneer sprake is van een grote groepsstructuur.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
123	De indiener (VVV) merkt op dat de zinssnede over de SIRA als hoeksteen van integriteitsrisicomanagement niet aansluit bij de toepassing van een breder risicomanagement framework.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
124	De indiener (PF) verzoekt aandacht voor het behoud van de integrale aanpak van verschillende risico's, waaronder integriteitsrisico's.	De opmerking leidt deels tot een wijziging. De good practice Toetsing opzet en werking stipt de samenwerking met Risicomanagement kort aan.	Ja
125	De indiener (Achmea) verzoekt om een nadere specificatie van de integratie van de SIRA in het bredere risicomanagementsysteem, waarbij de SIRA specifiek toeziet op integriteitsrisico's.	Zie de reactie van DNB bij punt 124.	Ja
126	De indiener (AethiQs) verzoekt om meer nadruk op de rol van integraal risicomanagement.	Zie de reactie van DNB bij punt 124.	Ja

127	De indiener (NVB) verzoekt om duiding waar de SIRA binnen het risicomanagement framework valt.	Zie de reactie van DNB bij punt 124.	Ja
128	De indiener (NVB) vraagt zich af waarom voor het inrichten van risicomanagement wordt afgeweken van het COSO ERM-model met deze Good Practices.	Zie de reactie van DNB bij punt 93.	Nee
129	Indiener (NCI) verzoekt om expliciete aandacht voor de functie van Risk Management in het document, ter verduidelijking van de verhoudingen en de verdeling van taken, rollen en bevoegdheden.	De good practice Toetsing opzet en werking benoemt de samenwerking met Risicomanagement.	Nee
130	De indiener (VCO) verzoekt om een nadere verwijzing naar overige risicomanagement methodieken.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. De SIRA GP beoogt niet om een eigen methodologie te introduceren die prevaleert boven bijvoorbeeld COSO-ERM. Good practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor onder toezicht staande instellingen. Het zijn voorbeelden van mogelijke toepassingen die naar het oordeel van DNB goede invulling geven aan de verplichtingen uit wet- en regelgeving. Good practices zijn indicatief van aard en instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen, zo lang men voldoet aan de wet- en regelgeving.	Nee
131	Indiener (VCO) verzoekt om concrete voorbeelden en verwijzingen naar good practices voor de operationele integratie van SIRA met andere risicobeoordelingen, zoals de Wwft-risicobeoordeling, binnen een samenhangend risicomanagementproces.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
Risk appetite/ proportionaliteit			
132	Indiener (Achmea) verzoekt om meer toelichting omtrent de (integrity) risk appetite.	De Good practice Integrity Risk Appetite benoemt de relatie met de SIRA. De nieuwe SIRA GP brengt daarin geen wijziging.	Nee
133	Indiener (Achmea) verzoekt tot herschrijving van een zin.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
134	Indiener (NVB) verzoekt om meer good practices die invulling geven aan een gerichte inzet bij lagere risico's. Door in de voorbeelden enkel de	DNB deelt het uitgangspunt dat indiener benoemt. Dit wordt naar mening van DNB ook verwoord in het document. Een good practice hierover is toegevoegd.	Ja

	nadruk te leggen op 'meer waar nodig', kan de indruk gewekt worden dat men de good practices als 'voorgeschreven' beschouwen.		
135	Indiener (NVB) verzoekt om meer good practices die invulling geven aan een gerichte inzet bij lagere risico's. Door in de voorbeelden enkel de nadruk te leggen op 'meer waar nodig', kan de indruk gewekt worden dat men de good practices als 'voorgeschreven' beschouwen.	DNB deelt het uitgangspunt dat indiener benoemt. Dit wordt naar mening van DNB ook verwoord in het document. Daarnaast is een good practice toegevoegd "beperken beheersing bij laag risico".	Ja
136	De indiener (NVB) merkt op dat risk appetite en de weging van risico's onvoldoende terugkomen in het document nu de matrix met impact en likelihood niet meer is opgenomen. Het onderscheid tussen inherent risico en restrisico wordt niet meer expliciet gemaakt. Ook ontbreekt aandacht voor de trade-off die financiële instellingen moeten maken tussen 'in control' zijn en het accepteren van risico's.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. Het DNB-rapport 'Van herstel naar balans' benoemt al de trade-off die financiële instellingen moeten maken tussen 'in control' zijn en het accepteren van risico's.	Nee
137	De indiener (NVB) verzoekt om in hoofdstuk 2 'Integriteitsrisicomanagement' op te nemen dat financiële instellingen de mogelijkheid hebben om risico's niet te accepteren dan wel te vermijden, net zoals in hoofdstuk 5 'Risicobeheersing'.	In hoofdstuk 2 is deze toevoeging opgenomen.	Ja
138	De indiener (NVB) verzoekt om een GP waarin risico's worden geaccepteerd en waaruit blijkt dat in situaties 'minder waar kan' kan worden toegepast.	Een good practice over 'minder waar kan' is toegevoegd.	Ja
139	De indiener verzoekt om de status van het risk appetite document te verhelderen, alsmede de relatie met de nieuwe good practice SIRA.	De Good practice Integrity Risk Appetite benoemt de relatie met de SIRA. De nieuwe SIRA GP brengt daarin geen wijziging.	Nee
140	Indiener (NVVTK) verzoekt om toevoeging van een passage waarin wordt benadrukt dat integriteitsrisicobeheersing exclusief wordt bepaald door integriteitsrisico's en niet door wijzigingen in de risk appetite van de instelling, met aandacht voor prioritering en materialiteit van risico-indicatoren.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
141	Indiener merkt op dat er geen sprake dient te zijn van een algehele risico aversiteit in de good practices omdat sommige risico's nu eenmaal inherent zijn en bepaalde activiteiten niet te mitigeren zijn.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee

Rol toezichthouder			
142	Indiener (AethiQs) verzoekt om verankering van de vernieuwde SIRA in zowel de guidance als de toezichtsaanpak van DNB, met ruimte voor maatwerk en een inhoudelijke beoordeling van SIRA, waarbij effectiviteit en proportionaliteit vooropstaan in plaats van uniformiteit of documentatievereisten.	De opmerking leidt niet tot een wijziging. Het gedeelde inzicht is met name van belang voor de uitvoering in de (toezicht)praktijk.	Nee
143	Indiener (VBIN) verzoekt om meer begeleiding vanuit DNB/AFM omtrent ontwikkelingen in dilemma's/thema's (bv. d.m.v een 'single rule book'). Enkel verwijzen naar andere bronnen acht indiener niet afdoende.	Good practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor onder toezicht staande instellingen. Het zijn voorbeelden van mogelijke toepassingen die naar het oordeel van DNB goede invulling geven aan de verplichtingen uit wet- en regelgeving. Good practices zijn indicatief van aard en instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen, zo lang men voldoet aan de wet- en regelgeving. Daarnaast publiceert DNB jaarlijks 'integriteitstoezicht in beeld' waarin onder meer actuele ontwikkelingen en opkomende risico's zijn opgenomen.	Nee
Samenhang overige beleidsuitingen			
144	Indiener (NVB) merkt op dat er discrepanties bestaan tussen de DNB Good Practices Tax Integrity en de DNB Good Practices SIRA en verzoekt om deze overeenstemming te brengen.	Het is niet duidelijk welke discrepanties dit betreft. De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
145	Indiener signaleert dat veel integriteitsrisico's betrekking hebben op zaken die al in wet- en regelgeving zijn opgenomen, en doet de suggestie om in te gaan op de invloed van dergelijk wettelijk te nemen maatregelen op de SIRA.	De betreffende wet- en regelgeving gaat uit van een risicogebaseerde benadering. Een risicogebaseerde benadering houdt in dat de inzet en intensiteit van procedures en maatregelen afhankelijk zijn van de omvang van het risico. Dat geldt in veel gevallen ook voor de toepassing van wettelijk voorgeschreven maatregelen. In hoofdstuk 3 is hierover een opmerking toegevoegd. Dit maakt ook duidelijk dat de beheersing van 'verplicht te behandelen risico's' passend moet zijn.	Ja

146	Indiener (VBIN) vraagt hoe het afstappen van de lijst met integriteitsrisico's zich verhoudt tot de integriteitsrisico's zoals opgenomen in de integriteitsrisicorapportage (IRAP)	De opmerking leidt niet tot een wijziging. Het gedeelde inzicht is met name van belang voor de uitvoering in de (toezicht)praktijk.	Nee
147	De indiener (VCO) vraagt hoe deze GP zich verhoudt tot de overige beleidsuitingen van DNB.	De Good practice Integrity Risk Appetite en de Good practices fiscale integriteitsrisico's benoemen de relatie met de SIRA. De nieuwe SIRA GP brengt daarin geen wijziging.	Nee
148	Indiener memoreert een verbod m.b.t. het verlenen van diensten in bepaalde situaties en meent dat de SIRA GP dubbel werk oplevert voor trustkantoren en extra regeldruk.	Zie de reactie van DNB bij punt 86.	Nee
149	Indiener vraagt welke maatstaf DNB aanlegt als het gaat om een risicogebaseerde benadering bij het waarborgen van een integere bedrijfsvoering en of de National Risk Assessment hierbij een belangrijke rol speelt. Ook vraagt indiener of DNB kan bevestigen dat de bevindingen uit Van Herstel Naar Balans leidend behoren te zijn voor de trustsector, nu deze in de NRA niet meer specifiek wordt benoemd.	De wet- en regelgeving met betrekking tot een integere bedrijfsvoering gaat uit van een risicogebaseerde benadering. Dat geldt meer specifiek ook voor Wwft. Een risicogebaseerde benadering houdt in dat de inzet en intensiteit van procedures en maatregelen afhankelijk zijn van de omvang van het risico. De NRA is daar een bron voor, maar niet de enige bron. Sommige wetgeving heeft een meer rule-based karakter, met minder ruimte voor risicogebaseerde toepassing van voorgeschreven maatregelen.	Nee
Scope			
150	Indiener vraagt om meer aandacht te besteden aan het kiezen en implementeren van een eigen normenkader op basis van het ondernemingsprofiel, inclusief concrete voorbeelden van hoe risicohouding, -bereidheid en -toleranties in de praktijk worden toegepast.	DNB neemt de suggestie niet over, het overstijgt de reikwijdte van deze SIRA GP.	Nee
151	Indiener wijst op het aspect van het verankeren van de scenario's vanuit de SIRA in de ORSA / ERB, zodat ook vanuit dit perspectief doelmatigheid is verankerd bij materiele gebeurtenissen (triggers) en de cyclus van een ORSA/ERB.	DNB neemt de suggestie niet over, het overstijgt de reikwijdte van deze SIRA GP.	Nee

Sector specificiteit			
152	De indiener verzoekt om meer sectorspecifieke voorbeelden voor schade, zorg en levensverzekeraars.	De Good Practices zijn gericht op verschillende onder toezicht staande instellingen. De verschillende voorbeelden zijn door instellingen te vertalen naar en toe te passen op de eigen situatie.	Nee
153	De indiener (PF) verzoekt om GP's specifiek voor pensioenfondsen omdat deze niet zijn opgenomen.	Zie de reactie van DNB bij punt 152. Er is overigens een good practice toegevoegd waarin een pensioenfonds naar voren komt (en die ook breder toepasbaar is).	Ja
154	De indiener (Achmea) verzoekt om meer sectorspecifieke voorbeelden voor schade, zorg en levensverzekeraars.	Zie de reactie van DNB bij punt 152.	Nee
155	De indiener (NVB) verzoekt om in paragraaf 1.6 tevens te verwijzen naar het type financiële instelling aangezien activiteiten, locaties, type klant en ambities verschillend afgewogen dienen te worden.	Zie de reactie van DNB bij punt 152.	Nee
156	De indiener (NVB) verzoekt om specificatie van de GP's Gebruik scenario's - witwassen via loanback en GP - Gebruik scenario's – Trade-based money laundering omdat veel scenario's denkbaar zijn.	Zie de reactie van DNB bij punt 86.	Nee
157	Indiener (NCI) verzoekt om aandacht in de formulering voor het risico dat GP voorbeelden uitsluitend worden toegepast binnen het eigen type instelling, waardoor waardevolle inzichten uit andere typen instellingen mogelijk onderbelicht blijven.	Zie de reactie van DNB bij punt 152. Een aantal good practices is algemener verwoord.	Ja
158	Indiener (VBIN) verzoekt om meer sectorspecifieke voorbeelden voor betaaldienstverleners vanwege grote diversiteit binnen de sector.	Zie de reactie van DNB bij punt 152.	Nee
159	Indiener (VCO) verzoekt om duidelijke handreiking en concretere richtlijnen voor kleinere instellingen over de praktische toepassing van proportionaliteit binnen SIRA, afgestemd op de complexiteit en grootte van de instelling.	De SIRA is proportioneel in zichzelf. Hoe complexer de instelling en/of de risico's, hoe uitgebreider elke stap zal zijn. De opmerking leidt niet tot aanpassingen.	Nee
160	Indiener (VCO) verzoekt om richtlijnen die de interpretatie van richtlijnen uniformeren tussen verschillende typen instellingen, om inconsistenties in terminologie en toepassingen te verminderen.	Zie de reactie van DNB bij punt 34.	Nee

161	Indiener (NVVTK) verzoekt om expliciete aandacht voor trustkantoren in de SIRA, gezien hun vergunningsplicht om Nederlandse entiteiten te besturen.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
Voorbeelden integriteitsrisico's			
162	Indiener (Achmea) verzoekt om GP's met betrekking tot overige integriteitsrisico's zoals klokkenluiders en uitkomsten van medewerkertevredenheidsonderzoeken.	DNB deelt de gedachte achter de opmerking. Op enkele punten zijn de genoemde factoren expliciet opgenomen.	Ja
163	De indiener (VVV) verzoekt om een duidelijkere invulling van het begrip integriteit.	De GP geeft een methode voor aanpak van de integriteitsrisicoanalyse aan, die zinvol kan zijn voor verschillende typen integriteitsrisico's. In de inleiding is een alinea toegevoegd over wat onder integriteit kan worden verstaan.	Ja
164	Indiener (PF) verzoekt om ruimte binnen de SIRA om opkomende risico's, zoals het gebruik van AI, cybersecurity en geopolitieke ontwikkelingen, expliciet te adresseren.	Er is een good practice toegevoegd ten aanzien van geopolitieke ontwikkelingen.	Ja
165	Indiener (PF) verzoekt om nadere duiding en uitwerking van kritische uitbestedingsprocessen voor pensioenfondsen.	De opmerking leidt niet tot een wijziging.	Nee
166	Indiener (Achmea) verzoekt om behoud van de voorbeelden van integriteitsrisico's in de Consultatie, zodat instellingen richting krijgen bij de uitwerking van SIRA-scenario's.	De lijst met voorbeelden van integriteitsrisico's is niet meer opgenomen. Deze lijst was bedoeld om voorbeelden te bieden die instellingen konden helpen om zich te oriënteren op voor hen mogelijk relevante risico's. In de praktijk zien we dat instellingen in veel gevallen de lijst als voorschrift hanteren. In veel SIRA's wordt dan de lijst met voorbeelden tot uitgangspunt van de analyse genomen. Om toch tegemoet te komen aan de opmerking is een beperkt aantal voorbeeldrisico's opgenomen in de inleiding van hoofdstuk 3.	Ja
167	Indiener (CAB) vraagt of de SIRA samengenomen kan worden met de verplichtingen gelieerd aan ESG.	Zie de reactie van DNB bij punt 32. De GP geeft een methode voor aanpak van de integriteitsrisicoanalyse aan, die zinvol kan zijn voor verschillende typen integriteitsrisico's.	Nee

168	Indiener (NCI) verzoekt om toelichting op het begrip 'maatschappelijk onbetamelijke handelingen' en mogelijke voorbeeldscenario's.	Zie de reactie van DNB bij punt 167. Er is wel een good practice opgenomen die ingaat op ontwikkelingen in maatschappelijke acceptatie die kunnen resulteren in een wijzigend risicoprofiel.	Ja
169	De indiener (NVB) vraagt verheldering van de verwachtingen van DNB t.a.v. de GP 'identificatie van het risico op (indirecte) discriminatie'.	Zie de reactie van DNB bij punt 163.	Nee
170	De indiener (NVB) verzoekt om praktische voorbeelden m.b.t. ESG risico's.	Zie de reactie van DNB bij punt 167.	Nee
171	De indiener (NVB) merkt op dat de integriteitsrisico's 'wetsovertredingen' en 'maatschappelijk onbetamelijke handelingen' zoals opgesomd in de inleiding beperkt terug te herleiden zijn in de GP's.	Zie de reactie van DNB bij punt 168.	Ja
172	De indiener (NVB) verzoekt om de voorbeelden van integriteitsrisico's op te nemen als voorbeelden van risico's die van belang kunnen zijn voor de SIRA.	Zie de reactie van DNB bij punt 166.	Ja
173	Indiener (NCI) verzoekt om meer aandacht voor de risicofactor medewerkers in hoofdstuk 3.	DNB onderschrijft dat de persoonlijke integriteit van medewerkers een facet is van de integere bedrijfsvoering. De risicoanalyse kan daarom dit element wel degelijk omvatten. Hier was al een good practice over opgenomen.	Nee
174	De indiener (VBIN) verzoekt om meer voorbeelden omtrent onderwerpen zoals de-risking, ESG, AI, DEI etc.	Zie de reactie van DNB bij punt 163.	Ja
175	De indiener (VCO) verzoekt om nadere duiding omtrent risico's zoals ESG.	Zie de reactie van DNB bij punt 167.	Nee
176	Indiener (VCO) verzoekt om een bredere definitie van integriteit, met verwijzing naar de Wet Bescherming Klokkenluiders en ESG.	Zie de reactie van DNB bij punt 163.	Ja
177	Indiener (NVVTK) verzoekt om een krachtigere stellingname van DNB tegen uitsluiting, discriminatie en derisking van specifieke branches.	DNB neemt de suggestie niet over, het overstijgt de reikwijdte van deze SIRA GP.	Nee
178	Indiener (HQ) verzoekt om heropname van de lijst met voorbeelden van integriteitsrisico's.	Zie de reactie van DNB bij punt 166.	Ja
